

Остапенко А.В.

*доктор філософії з галузі освіти,
науковий співробітник лабораторії науково-методичного супроводу
підготовки фахівців у коледжах і технікумах
Інститут професійної освіти НАПН України, Україна*

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ФІЛОЛОГАМИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У перекладацькій діяльності існує кілька проблем перекладу з якими стикаються викладачі філологи, а з деякими – перекладачі, оскільки, це структурні проблеми й вони створюють проблему для самого перекладу. Структурні відмінності між мовами, культурою, складними слова основні проблеми перекладу з якими стикаються перекладачі, викладачі філологи в цілому [1, с. 199]. Концептуальний підхід до феномену перекладу у викладачів розглядається як глибока інтеграція національних культур, їх взаємодія. Сучасний комунікативний підхід до перекладу зумовлений фактами міжмовної комунікації та перекладацькими домінантами. Викладачі поширивши комунікативну еквівалентність оригіналів та тексту перекладу англійської мови має бути толерантним до аудиторії, що перекладають. Проблема міжрядкового перекладу тривалий час була об'єктом уваги перекладачів-викладачів. Таким чином, поточне дослідження спрямоване на кілька цілей, а саме: встановлення свободи перекладу та проблеми міжрядкового перекладу; синтез лінгвістичного та екстралінгвістичного факторів (у тому числі культурного, психологічного тощо); класифікація перекладацьких підходів; встановлення критеріїв точності перекладу.

У результаті якісно-контрастивного аналізу викладачі з'ясували, що будь-який текст перекладають завдяки загальним принципам перекладу: вимоги не відійти від змісту перекладу, знайти схожі форми перекладу, зберегти історичний та національний стиль перекладу [2].

Структура речень в англійській та інших мовах відрізняється. Це вважається однією з головних проблем перекладу. Культура носіїв кожної мови значно відрізняється від країн сусідок. У багатьох мовах певні терміни можуть бути повністю відсутні... Це одна з найпоширеніших проблем, з якими щоденно стикається викладач-перекладач, а також одна з головних причин, чому переклад є складним. Наприклад, в англійській мові прикметник ставиться перед іменником, але у французькій мові прикметник стоїть після іменника. В арабській мові підметовий займенник є частиною дієслова це визначає рід підмета у реченні. Мова постійно розвивається. Перекладач

повинен знати точну структуру в кожній мові та переконатися, що переклад виконується без зміни сенсу.

Культура носіїв кожної мови вплетена в офіційну мову, що справді ускладнює завдання викладача філолога. Чим більший район, де розмовляють цією мовою, тим більше діалектів там, за винятком перекладів технічних документів, перекладів юридичних документів або перекладів медичних записів. Наприклад, британці славляться своїм сухим, уїдлигим сарказмом, який є їхньою формою гумору. Однак такий сарказм може бути не оцінений не тільки в країні де говорять іншою мовою, або, в іншій країні, де говорять англійською. Виникає проблема, як точно перекласти, не зачепивши почуттів і не розлютивши цільову аудиторію. Культура також розглядається як структурна проблема перекладу. Перекладач-викладач повинен заглибитися в культуру мови через фільми, телешоу, журнали та книги які перекладає.

Складнопідрядне слово – це сполучення двох-трьох іменників і прикметників. Вони можуть бути закритих трьох форм – закрита форма, як зошит, через дефіс, як міжміський, або відкритої форму, як пілот-випробувач. Деякі складні слова досить прості та означають саме те, що вони говорять – наприклад, день, деякі означають лише половину терміну, як коридорний, а деякі не означають нічого від своїх оригінальних слів – наприклад, крайній термін. У таких випадках переклад-викладач дуже складно перекладати.

В англійській мові є кілька дієслів, які складаються з двох слів, поєднання дієслова та прийменника. Наприклад: *break up, break down, break into, break in, break off, break apart, break away* усі вони означають різні речі, хоча загальним дієсловом є *break*. Відсутні терміни є дуже поширеною проблемою перекладу. У деяких мовах певні терміни можуть бути повністю відсутні, що пов'язано з культурою. Потенційно складна ситуація для перекладача, що термін «усиновлення дитини» не має спорідненого слова в іншій мові. В англійській мові є кілька слів, які мають різні значення залежно від способу їх використання в реченні. Слова, що пишуться однаково та вимовляються однаково, але мають різне значення, наприклад *break (a plate)* або *take a coffee break*. Слова, які пишуться однаково, але вимовляються по-різному, схожі на «*lead a conference*» або «*lead pencil*». Існують також слова, які пишуться по-різному, але мають однакову вимову, як-от *like break* і *brake, grate* і *great* тощо. Таких слів в англійській мові сотні, а також ідіоми, метафори, порівняння тощо. Однак ці слова можуть відрізнитися в інших мовах.

Викладачі філологи закладів вищої освіти – це перш за все лінгвісти. Вони добре знають певні предмети однак вони не є найкращими фахівцями в цій галузі. Викладачі філологи закладів вищої освіти, як правило, спеціалізуються на певних нішах і набувають досвіду в конкретній галузі в освіті. Для деяких

видів спеціалізованого перекладу, деякі документи можуть бути сповнені технічного жаргону або детально розповідати про конкретні процедури чи дії. Це може створити проблему для викладачів філологів закладів вищої освіти. Вони повинні перекласти простий документ завершити його в установлений термін. Але якщо це технічний або юридичний документ з технічними термінами це займе більше часу [2].

Література

1. Saule B., Aisulu N. Problems of Translation Theory and Practice: Original and Translated Text Equivalence. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2014. Vol. 136. P. 119–123. URL: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.05.300> (date of access: 10.10.2024).
2. Top 10 Translation Problems and Solutions. 2018. TranslateDay. URL: <https://www.translateday.com/translation-problems-and-solutions/>

Павлишина Л.Р.

студентка

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
Україна*

АНГЛОМОВНИЙ ДИГІТАЛЬНИЙ ДИСКУРС СЕРЕД ІНШИХ ДИСКУРСІВ

Робота досліджує цифровий дискурс і різноманітні типи цієї соціокультурної площини взаємодії. Автори стверджують, що для повного розуміння дискурсу потрібно вивчати його на різних рівнях та з різних точок зору. У статті розглядаються теоретичні аспекти представлення сучасного цифрового дискурсу в гармонійному сполученні з реальним проявом його існування. Автори розрізняють поняття «комп'ютерного дискурсу», «віртуального дискурсу» і «цифрового дискурсу» (ЦД). Особливу увагу приділено жанрам віртуального дискурсу, таким як онлайн-уроки, миттєві повідомлення та відеоігри, як ключовим лінгвальним аспектам комунікації. Автори стверджують, що цифрова спрямованість цих явищ є властивістю прагматичних інтенцій учасників дискурсу, що представлені у матриці їх компетентних характеристик. Також розглядаються спільні та відмінні риси схожих типів дискурсу, їх параметри та засоби. Автори аналізують інституційні та інституційно-типологічні риси англomовного цифрового дискурсу (АЦД), умови та способи комунікації, його соціалізаційні та